

Trafikverket
781 89 BORLÄNGE

Datum: 2013-11-06
Vår referens: 2013/1891/10.1
Er referens: TRV2013/70604

Yttrande över Trafikverkets nya regler för avvattning

SMHI har tagit del av rubricerade samrådshandlingar och har följande synpunkter.

Det är inte tydligt om handlingarna gäller som beräkningsnorm för samtliga Trafikverkets konstruktioner i kontakt med vatten eller om de är avgränsade till mindre konstruktioner.

Dimensioneringsnormer

Trafikverket har i skrifterna tagit fram riktlinjer för att bedöma konsekvenser av höga vattenflöden. Tre konsekvensklasser har satts upp och anläggningar som faller inom den allvarligaste konsekvensklassen dimensioneras för ett flöde med återkomsttiden 200 år.

Liknande dimensioneringsriktlinjer har tagits fram av Svenska Kraftnät m.fl. för dimensionering av kraftanläggningar
http://www.svk.se/Global/01_Om_oss/Pdf/Dammsakerhet/07_riktlinjer_dimensionera_de_floden_nyutgava_flk.pdf. Där används det beräknade högsta flödet, som har betydligt längre återkomsttid än 200 år, för att dimensionera anläggningar inom den allvarligaste konsekvensklassen.

En del länsstyrelser har tagit fram riktlinjer för planering av nybyggnation
http://www.lansstyrelsen.se/vastmanland/SiteCollectionDocuments/Sv/manniska-och-samhalle/krisberedskap/Rapport_Agris_webb.pdf och
<http://www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/Sv/publikationer/2011/Pages/2011-72.aspx>. Enligt dem bör samhällsviktig verksamhet placeras i områden som inte berörs av det beräknade högsta flödet.
SMHI anser att Trafikverket bör ta del av dessa riktlinjer och väga de egna dimensioneringsgränserna mot dessa. Hänsyn bör tas till de risker som finns under anläggningens livslängd.

Klimatförändringar

Resonemanget kring klimatförändringar bör förtydligas. SMHI anser att klimatanalyser bör vara ett krav vid dimensioneringar av anläggningar med lång livslängd.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, 601 76 NORRKÖPING

Besöksadress Folkborgsvägen 17 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Anton Tamms väg 1 4 tr
194 34 UPPLANDS VÄSBY

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 MALMÖ

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 SUNDSVALL

Nedan följer tre exempel på riktlinjer/analyser där klimataspekten behandlats på ett relevant sätt.

- En utredning om hur klimatförändringar ska beaktas vid dimensionering av dammanläggningar finns i http://www.svk.se/Global/01_Om_oss/Pdf/Dammsakerhet/Slutrap_Klimatkonmmtt%c3%a9n_19_dec.pdf.
- Klimataspekten finns med även i de nya Översvänningskarteringarna som MSB tagit fram för områden som har betydande översvänningsrisk enligt Översvänningsdirektivet <https://www.msb.se/sv/Forebyggande/Naturolyckor/Oversvamning/Oversvamningsdirektivet/Kartor-/Nya-oversvamningskarteringar/Rapporter-med-detaljerade-och-uppdaterade-oversvamningskarteringar/>
- Även i Svenskt Vattens skrift P104, "Nederbördsdata vid dimensionering och analys av avloppssystem" finns klimataspekten med.

Flödesstatistik från SMHI

I remissen nämns att Trafikverket ska inhämta flödesuppgifter från SMHI. Med detta avses beräkningar av flödesstatistik för dimensionering och fysisk planering, som är kvalitetssäkrade och bygger på bästa möjliga information för den aktuella platsen. SMHI vill att detta förtydligas så att det inte förväxlas med de översiktliga data som finns i Vattenwebb. I bifogad fil klargörs skillnaderna mellan dessa.

I TRVMB Avvattnings teknisk dimensionering anges att flödesuppgifter i Vattenwebb avser en 20-årsperiod. Vi vill påpeka att flödesstatistiken i Vattenwebb baseras på modellberäkningar för en 30-årsperiod (1981-2010).

Flödesstatistiska begrepp

I handlingarna används ibland begreppet *HHQ*, ibland begreppen *HHQ₅₀* respektive *HHQ₂₀₀*. Detta innebär en viss risk för sammanblandning. SMHI föreslår att *HHQ* används när det högsta observerade flödet i en tidsserie åsyftas och att när en högvattenföring med en bestämd återkomsttid åsyftas, används begreppet *HQ* med ett index som anger återkomsttiden, t.ex. *HQ₅₀* för att ange högvattenföring med 50-års återkomsttid.

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som handlagts av Anna Eklund, Niclas Hjerdt och Jonas German.

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet